

Ústav řeckých a latinských studií FF UK

si dovoluje pozvat zejména studenty středních škol a jejich profesory, ale i ostatní zájemce o antiku, latinský středověk i novověk na devátý

DEN LATINY

čtvrtek 28. dubna 2022

hlavní budova FF UK, náměstí Jana Palacha

10.00 Velká aula FF UK, m. č. 131 Zahájení

10.20 Velká aula FF UK, m. č. 131 **Jana Kepartová: *Jak je to s antikou doopravdy aneb antika kolem nás***

Je antický starověk opravdu něco vzdáleného, s čím nemáme nic společného? Pravý opak je pravdou! Veřejný prostor kolem nás, svět umění, architektury, ale třeba i počítačových her – to vše je plné odkazů na antický starověk. Antiky se ostatně dotýkáme i v tak banálních situacích, jako když si oblékáme bílou košili anebo si běžíme do supermarketu pro kaiserku.

místnost	11.30-12.15	13.15-14.00	14.15-15.00
131	Michal Skřejpek: Zákon XII desek – norma plná záhad Nejstarší „kodifikace“ římského práva z poloviny 5. století př. n. l. obsahuje překvapivě mnoho moderních právních institutů. Tento písemný záznam právního obyčeje zároveň nabízí celou řadu otázek.	Pavel Titz: Pompeje. Na cestě od tragédie k věhlasu Téměř tři staletí trvajícím soustavným archeologickým výzkum učinil z Pompejí nejpoznanější, nejznámější a nejnavštěvovanější lokalitu antického světa. Co o nich ale doopravdy víme? A víme už všechno, nebo ještě mohou překvapit?	Sylva Fischerová: Homér jako kánon a hádanka <i>Ílias</i> a <i>Odysseia</i> jsou zřejmě nejstarší díla evropské literatury, která ji ovlivnila způsobem, jaký jen stěží dokážeme plně pochopit. Přesto pro nás zůstávají jak tato díla sama, tak osoba jejich autora či autorů hádankou, která dodnes nemá úplné řešení.

<p>104</p>	<p>Martina Vaníková – Bořivoj Marek: <i>Fabula in pelliculam brevem versa</i> V semináři se pokusíme secvičit, připravit (včetně rekvizit, scény a kostýmů) a natočit krátkou latinskou scénku založenou na známém příběhu nebo pohádce. Všichni herci, divadelníci, filmaři a další kreativci vítáni!</p>	<p>Michal Ctibor: Proč postavy spí? Potřebuje literární postava spát? Nebo autor potřebuje postavu omámit, aby jí mohl něco provést? Není náhoda, že Thanatos (Smrt) a Hypnos (Spánek) jsou v řecké mytologii sourozenci. Když si jde postava v antickém eposu zdřímnout, můžete se s ní pomalu loučit.</p>	<p>Alena Hadravová: Příruční model vesmíru z vraku lodi od ostrova Antikythéry Příběh o tom, jak současná špičková spolupráce humanitních a přírodovědných oborů umožnila rekonstruovat unikátní starořecký bronzový přístroj, na němž pouhé otáčení kličkou dokázalo zobrazovat kalendářní údaje i aktuální postavení hlavních nebeských těles.</p>
<p>200</p>	<p>Petr Honč: Venaesectio, phlebotomia aneb pouštění žilou Jaké jsou kořeny dnešní lékařské terminologie? Na příkladu zákroku, který se prakticoval od antických dob až do 19. století, si ilustrujeme vznik i proměnu odborných termínů v čase. Vše bude doprovázeno ukázkami autentických lékařských textů.</p>	<p>Jan Bičovský: Cesta do pravěku Jak vyhlížel společný předek češtiny a latiny – jak se toho dobrat, a jak vlastně víme, že existoval? Co má společného <i>fumus</i> a <i>dým</i>, <i>humus</i> a <i>zem</i> a <i>sumus</i> a <i>jsme</i> a jak to vše původně znělo?</p>	<p>Ivan Prchlík: Napsal něco o Ježíšovi jeho současník Velleius Paterculus? Nenapsal. Informaci o údajné existenci jeho zprávy zveřejnil v roce 2014 web, který sám sebe označoval za satirický. Přesto mezi smyšlenými údaji, které uváděl, byly pozoruhodně zvolené detaily, které názorně ilustrují limity moderní diskuse o Ježíšově historicitě.</p>
<p>300</p>	<p>Lucie Doležalová: Na konci ocas. Podivné poznámky pozdněstředověkých písařů Opisování středověkých rukopisů byla dřina. Poté, co písař opis konečně dokončil, pocítil úlevu, kterou často vyjádřil v závěrečné poznámce: stěžuje si, že ho bolí</p>	<p>Pavčina Cermanová – Václav Žůrek: Alexandr Veliký ve středověkých Čechách Ve středověku patřil příběh Alexandra Velikého k těm z nejnámějších a pronikl i k českým čtenářům. Jak zde byla vyprávěna a čtena jeho dobrodružství? Vystupoval</p>	<p>Jiří Šubrt: Jeronýmovy legendy o poustevnících jako zábavná literatura Přednáška představí Jeronýmovy životy poustevních světců, které měly poutavou formou šířit asketické myšlenky na latinském Západě a prezentovat egyptské a</p>

	celé tělo, prosí o pivo, jídlo nebo hezkou dívku. A mnohdy také všelijak experimentuje.	v nich spíše jako hrdina a dobyvatel, nebo nadutec a symbol pomíjivosti světského panování?	palestinské poustevníky jako charismatické postavy oplývající zázračnými schopnostmi a žijící dobrodružným životem v pohádkovém prostředí východních pouští.
301	<p>Anna Tropia: Who speaks Latin? From Medieval to Modern Philosophy</p> <p>From Middle Ages to Modern Age, Latin was the language of philosophy. Latin was spoken in universities by students (your ancestors!) as well as by professional philosophers. How have they contributed to the formation of modern philosophical systems?</p>	<p>Pavel Nývlt: Thúkýdidés v americké kulturní válce</p> <p>V soudobých USA můžeme sledovat vyhrocené názorové střety konzervativců a liberálů. Jak se do nich dostal historik z 5. století př. n. l.? A jak s ním obě strany nakládají?</p>	<p>Vojtěch Pelc: Opilci i učenci, kacíři i světci. Češi očima raněnovověkých autorů</p> <p>Všechny národy mají v oblibě hodnotit druhé i sebe samé. Čechám a jejich obyvatelům se v raném novověku dostávalo pozornosti domácích i zahraničních autorů, kteří o nich v latině, jazyku celé učené Evropy, pronášeli své soudy. Jací podle nich Češi jsou? A kdo je hodnotí přísněji – cizinci, nebo rodáci?</p>
317	<p>Konstantinos Tsivos: Stopa antiky v boji Řeků za nezávislost</p> <p>Letos uplynulo 200 let od vypuknutí národně osvobozené revoluce, která vedla k vytvoření nezávislého Řecka. Jak Češi a Evropané vnímali jejich boj za svobodu? Jakou roli sehrála slavná antická minulost při vytváření národní identity současných Řeků?</p>	<p>Pavčina Šípová: Řecko očima českých poutníků 15. a 16. století</p> <p>Proměny ostrovů východního Středomoří od konce 15. do konce 16. století ve svědectví Jana z Lobkowitz, Oldřicha Prefáta a Kryštofa Haranta na cestě do Svaté země.</p>	<p>Cyril Kubát: Bojové sporty na starověkých olympijských hrách</p> <p>Box, judo, karate, taekwondo a zápas (řecko-římský a volný styl) – tyto bojové sporty se objevily na letošních olympijských hrách. Jak ale vypadaly bojové sporty na těch starověkých? Podobaly se alespoň zčásti jejich moderním protějškům?</p>

Týmová studovna	Alena Bočková – Jan Zdichynec: Dějepis zblízka. Kostel, škola a rodina v latinských pramenech Zápisy o křtech, svatbách a pohřbech v církevních matrikách, univerzitní diplomy či nápisy na náhrobcích jsou latinské texty, s nimiž se ve svém životě setká snad každý. V „dílně“ si představíme tyto i další latinské prameny, se kterými běžně pracují historikové středověku i novověku.	Lucie Pultrová: „Zvu tě na narozeninovou party, manžel pozdravuje...“ Starověká latina se nám nedochovala jen v dílech velkých mistrů slova, jako byl třeba Cicero či Vergilius, ale také v dopisech či na nápisech, které psali obyčejní lidé. V semináři pro alespoň mírně pokročilé latináře si některé z nich přečteme.	
------------------------	---	---	--